Lietas Nr.C30853716
Lietvedības Nr. C3295-17/3

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2017. gada 22. martā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese A. Zute
izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, un

Aprakstošā daļa

2016. gada 21. novembrī prasītāja /pers. A/ iesniedza tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesneses A.Zutes 2016.gada 28. novembra lēmumu nolemts pieteikumu atstāt bez virzības līdz 2016. gada 28. decembrim. 2016. gada 12. decembrī lēmumā norādītie trūkumi novērsti un ar 2016. gada 19. decembra lēmumu pieteikums pieņemts un ievesta lieta.

Prasībā norādīts, ka pusēm laulības laikā piedzima meita. Šķirot laulību, puses vienojās par uzturlīdzekļu piedziņu meitai. Atbildētājs apņēmās maksāt meitas uzturam 100 LVL mēnesī. Noslēgto vienošanos atbildētājs nepilda vairākus gadus, nesniedz materiālu palīdzību. Prasītāja viena pati sedz ikdienas aprūpei nepieciešamo naudas līdzekļu samaksu.

Pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, Ministru kabineta noteikumiem Nr. 37, Civilprocesa likuma normām, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja meitas uzturam uzturlīdzekļus EUR 111,00 ik mēnesi, nosakot sprieduma izpildi nekavējošu, ievērojot bērna intereses.

Atbildētājs par celto prasību paskaidrojumus nav sniedzis.

Ņemot vērā, ka atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas adreses un lietā saņemts prasības pieteikuma atpakaļsūtījums, atbilstoši Civilprocesa likuma 59.panta pirmajai daļai, atbildētājs par lietas izskatīšanu rakstveida procesā informēts ar publikāciju laikrakstā „Latvijas Vēstnesis".

2017. gada 15. martā tiesā saņemts rēķins par publikāciju izdevumā "Latvijas Vēstnesis". Paziņojums par rakstveida procesu publicēts 2017. gada 7. februārī laidienā nr. 29 (5856). Atbilstoši Civilprocesa likuma 59.panta ceturtajai daļai no aicinājuma publikācijas dienas laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" ir pagājis viens mēnesis.

Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, lietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir paziņots likumā noteiktajā kārtībā, nosūtot pusēm paziņojumu.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Lietā nav strīda par to, ka atbildētājs /pers. B/ ir bērna /pers. D/ tēvs. Minēto faktu apliecina dzimšanas apliecību kopijas Nr. /numurs/.

Kā redzams no pievienotās 2005. gada 19. augusta vienošanās par kopmantas sadali un uzturlīdzekļu piedziņu, puses bija vienojušās par uzturlīdzekļu apmēru, proti, 100 LVL apmērā ik mēnesi. Noslēgto vienošanos atbildētājs nepilda. Līdz ar to atzīstamas prasītājas tiesības celt prasību tiesā par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

No prasības pieteikuma izriet, ka atbildētājs meitai nesniedz materiālu atbalstu.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta ceturto daļu bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam). Līdz ar to, tiesa atzīst, ka atbildētājam ir jārūpējas par nepilngadīgā bērna uzturēšanu, un šis pienākums negulstas tikai uz prasītāju.

Civillikuma 179.panta piektā daļa paredz, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktu katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā:

2.2. katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumu Nr.656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punktā noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba

laika ietvaros no 2016.gada 1.janvāra ir 370 *euro*.

Savukārt, ar Grozījumiem Ministru kabineta 2015. gada 24. novembra noteikumos Nr. 656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu", noteikts, ka ar 2017. gada 1. janvāri minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 380 *euro*.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka minimālā uzturlīdzekļu summa, kas atbildētājam ir jānodrošina savai meitai /pers. D/ ir līdz 2016. gada 31. decembrim EUR 111,00 mēnesī, savukārt, no 2017. gada 1. janvāra ir EUR 114,00 mēnesī.

Ņemot vērā to, ka prasītāja lūdz piedzīt līdzekļus bērnu uzturam Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā, tiesa, vadoties no Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumā „Par ģimenes tiesību normu piemērošanu" paustajām atziņām, uzskata, ka spriedumā nav nepieciešams norādīt un vērtēt bērna uzturam nepieciešamo ikmēneša aprēķinu, kā arī pušu mantisko stāvokli.

Nosakot brīdi, no kura piedzenami uzturlīdzekļi, tiesa vadās no judikatūrā paustajām atziņām, ka iztulkojot Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, t.i., pielietojot tiesību normu tulkošanas sistēmisko metodi, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā *(skat. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr.SKC-556).*

Savukārt nosakot brīdi līdz kuram uzturlīdzekļi piedzenami, tiesa vadās no Civillikuma 177.panta, kas noteic, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 72. panta noteikumiem spēja realizēt civilprocesuālās tiesības un izpildīt pienākumus ir pilngadīgām rīcībspējīgām personām. Līdz ar to pilngadīgajām rīcībspējīgām personām pašām rodas rīcībspēja un tiesības uz savu aizskarto vai apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā, savukārt vecākiem prasības tiesības un tiesības saņemt bērnam pienākošos uzturlīdzekļus savā labā izbeidzas ar bērna pilngadību.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami no prasības celšanas dienas līdz bērnu pilngadības sasniegšanai.

Sakarā ar to, ka Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga var mainīties un ņemot vērā to, ka uzturlīdzekļu piedziņai ir ilgstošs raksturs, tiesa uzskata, ka nepilngadīgo bērnu interesēs ir spriedumā noteikt, ka uzturlīdzekļu summa nevar būt mazāka par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru atbilstoši bērnu vecumam.

Bez tam, pamatojoties uz prasītājas lūgumu un ievērojot bērnu intereses, saskaņā ar Civilprocesa likuma 205. panta pirmās daļas 1.punktu nosakāms, ka sprieduma izpilde daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāma nekavējoties.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punkta noteikumiem prasītāja, iesniedzot prasību par uzturlīdzekļu piedziņu, ir atbrīvota no valsts nodevas samaksas.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42. panta pirmajai daļai tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Tādejādi saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu un 42.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu valstij piedzenama proporcionāla valsts nodeva no uzturlīdzekļu maksājumu kopējās summas par vienu gadu, kas konkrētajā gadījumā sastāda EUR 204,30 (((111x2) + (114x10)) x 15%) .

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5. un 6. punktam un Ministru kabineta noteikumu Nr. 983 "Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība" 13. un 14. punktu, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi lietā sastāda EUR 4,33, kas piedzenami no atbildētāja par labu valstij.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta otro daļu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civillikuma 177., 179. pantu, Civilprocesa likuma 8., 42. 93., 97., 193., 204.[1]., 205. panta pirmās daļas 1. punktu, 250.[25]., 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

apmierināt prasību.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 111,00 (viens simts vienpadsmit *euro*) apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, no 2016.gada 21. novembra līdz 2016. gada 31. decembrim.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 114,00 (viens simts četrpadsmit *euro*) apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, no 2017.gada 1. janvāra līdz bērna pilngadībai.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Samaksa veicama prasītājas norādītajā norēķinu kontā Nr. /konts/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 204,30 (divi simti četri *euro* un 30 centi). Samaksu veikt: Saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas nr. 90000050138, konta Nr.LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,33 (četri *euro* un 3 3 centi*)*. Samaksa veicama- saņēmējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas nr. 90001672316, konta Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22

Spriedums daļā par tiesas izdevumu piedziņu izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Noteikt, ka dokumenti, kas apliecina valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumu maksājumu veikšanu ir iesniedzami Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa laikā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese A. Zute